

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 259/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Alojza Kromku, I., zastúpeného advokátom JUDr. T. B., Advokátska kancelária, P., pre namietané porušenie jeho základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 To 77/03 z 22. marca 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Alojza Kromku o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. mája 2004 doručená sťažnosť Alojza Kromku, I. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. T. B., Advokátska kancelária, P., pre namietané porušenie jeho základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 To 77/03 z 22. marca 2004.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 9. marca 2004 žiadosť o prepustenie z väzby, v ktorej uviedol, že dňom 18. marca 2004 bude jeho väzba trvať celkovo 5 rokov s tým, že do tejto lehoty je potrebné započítať aj dobu výkonu trestu odňatia slobody, ktorú vykonal od 5. júna 2001 do 9. mája 2003, keďže počas výkonu tohto trestu odňatia slobody mu boli uložené nevyhnutné obmedzenia vzhľadom na trvanie dôvodov väzby podľa ustanovenia § 67 Trestného poriadku. V tomto smere poukázal súd na ustanovenie § 74a ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého sa na konanie o obmedzeniach a ich trvaní použijú primerane ustanovenia § 71, § 72 a § 74 Trestného poriadku.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 To 77/03 z 22. marca 2004 podľa § 72 ods. 1 a 2 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol s tým, že ho naďalej ponecháva vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 67 ods. 3 písm. d) Trestného poriadku.

Čo sa týka dôvodov uvedených v žiadosti, a to že do trvania väzby je potrebné zaradiť aj čas primeraných obmedzení od 5. júna 2001 do 9. mája 2003, najvyšší súd konštatuje, že v prípade ustanovenia § 74a Trestného poriadku, ktorý upravuje obmedzenia obvineného vo výkone trestu odňatia slobody, ide o špeciálne ustanovenie s výslovným odkazom iba na ustanovenia § 71 a § 72, ktoré upravujú len možnú dĺžku ich trvania, a teda neakceptujú tú skutočnosť, že tento čas je potrebné zaradiť do dĺžky trvania väzby.

Sťažovateľ uviedol, že v zmysle § 74a ods. 1 Trestného poriadku ak sa vedie trestné stíhanie proti obvinenému vo výkone trestu odňatia slobody a ak je daný niektorý z dôvodov väzby podľa § 67, rozhodne o dôvodoch, obsahu a trvaní nevyhnutných obmedzení, ktoré sa proti nemu uplatnia, súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

Takéto primerané obmedzenia boli sťažovateľovi uložené uzneseniami Okresného súdu Prešov sp. zn. NtV 77/98 z 5. júna 2001 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 T 9/01 z 12. decembra 2001 a 25. októbra 2002 a trvali až do 8. mája 2003. Sťažovateľ uviedol, že trvanie primeraných obmedzení v lehote od 5. júna 2001 do 8. mája 2003 mu malo byť započítané do lehoty trvania väzby.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 77/03 z 22. marca 2004 bolo porušené jeho právo podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, v zmysle ktorého možno vziať obvineného do väzby iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd k otázke zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti uviedol, že o nej možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným

právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (III. ÚS 138/02).

Predmetom sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 77/03 z 22. marca 2004, ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a sťažovateľ bol ponechaný vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 67 ods. 3 písm. d) Trestného poriadku.

V inej veci sťažovateľa ústavný súd 31. mája 2001 rozhodol tak, že vyslovil porušenie jeho práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, keď vyslovil, že súčasťou zákonného obsahu základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je právo nebyť vzatý do väzby, pokiaľ sú dané podmienky pre nástup výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ bol právoplatne odsúdený Okresným súdom Spišská Nová Ves vo veci sp. zn. 3 T 219/97 na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 4 mesiacov. Napriek tomu bol vzatý do väzby v inej trestnej veci.

Na základe citovaného nálezu ústavného súdu bol sťažovateľ z väzby prepustený a vykonal trest vo veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3 T 219/97 v čase od 5. júna 2001 do 8. mája 2003.

V čase výkonu tohto trestu Okresný súd Prešov rozhodnutím sp. zn. NtV 77/98 z 5. júna 2001 rozhodol o uložení obmedzení podľa § 74a ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa ustanovenia § 74a ods. 1 Trestného poriadku ak sa vedie trestné stíhanie proti obvinenému vo výkone trestu odňatia slobody a ak je daný niektorý z dôvodov väzby podľa § 67, rozhodne o dôvodoch, obsahu a trvaní nevyhnutných obmedzení, ktoré sa proti nemu uplatnia, súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

Ústavný súd vo veci sp. zn. I. ÚS 18/95 zaujal stanovisko, že pri výklade a uplatňovaní zákonov treba postupovať tak, aby boli v súlade s ústavou.

Výklad ustanovení Trestného poriadku k otázke primeraných obmedzení vo výkone trestu odňatia slobody je v súlade s ústavnou úpravou väzby.

Primerané obmedzenia vo výkone trestu odňatia slobody sú len určením spôsobu výkonu trestu a nie sú v príčinnej súvislosti s výkonom trestu samotným.

Trestný poriadok určuje spôsob výkonu trestu odňatia slobody a počíta aj s tým, že osoba, ktorá takýto trest vykonáva, môže byť trestne stíhaná. Tak ako účel väzby aj primerané opatrenia vo výkone trestu sa viažu na osobu odsúdeného, ale nie sú súčasťou výkonu jeho trestu.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ vykonal trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3 T 219/97 z 10. novembra 1998. Výkon trestu bol nariadený v právoplatne rozsúdenej veci a tento nemožno započítať do výkonu väzby v tom čase neprávoplatnej veci.

Ústavný súd zistil, že najvyšší súd v napadnutom uznesení náležite a v súlade s ústavou vysvetlil rozdiel medzi väzbou a výkonom trestu odňatia slobody. Je možné, že osoba vo výkone trestu alebo pred jeho nástupom spácha iný trestný čin a v rámci konania v tejto inej trestnej veci vzniknú dôvody väzby, ktorú príslušný súd uloží aj takejto osobe bez toho, aby došlo ku kumulácii väzby a výkonu trestu, ich vzájomnému prelínaniu a zápočtom alebo kompenzáciám. Najvyšší súd v tejto veci podal jednoznačný výklad, s ktorým sa ústavný súd stotožnil a považuje ho za zlučiteľný s ústavou.

Ústavný súd teda nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základných práv zaručených v čl. 17 ods. 5 ústavy, preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2004